

Helsinki Biennaali avautuu yleisölle 12.6.

Nykytaidetaapahtuma Helsinki Biennaali avautuu yleisölle Helsinki-päivänä 12.6. ja jatkuu 26.9. saakka. Ensimmäinen Helsinki Biennaali järjestetään meren äärellä ainutlaatuisessa historiallisessa luontokohteessa Vallisaarella. Biennaali esittelee 41 taiteilijaa tai taiteilijaryhmää, ja teoksista 75 prosenttia on täysin uusia ja ennennäkemättömiä. Kokonaisuuteen kuuluu niin kuva- ja äänitaidetta kuin installaatioita, veistoksia, videoita, elokuvia ja performansseja. Biennaali toteutetaan aluehallintoviraston tapahtumia koskevien koronarajoitusten puitteissa.

Biennaalin taideteokset sijoittuvat Vallisaarella merkityn reitin varrelle sekä ulkotilaan että historiallisiin rakennuksiin, ruutikellareihin ja autioituneisiin asuinrakennuksiin. Yksi kolmasosa Vallisaarella sijaitsevista teoksista on koettavissa ulkotiloissa. Osa teoksista sijoittuu mantereelle eri puolille Helsinkiä, kuten HAM Helsingin taidemuseoon ja keskustakirjasto Oodiin. Taidetta ja tapahtumia voi kokea myös digitaalisesti.

”Helsinki Biennaalin avajaisia vietetään hyvin toisenlaisissa tunnelmissa, kuin alun perin suunnittelimme. Biennaali on osoitus Helsingin vahvuudesta taide- ja kulttuurikaupunkina, mutta myös päättäväisyydestä ja kunnianhimosta, jolla tapahtuma haluttiin toteuttaa poikkeusoloissakin. On olennaista, että Helsinki ei jää koronakriisin jälkeen paikalleen, vaan pyrimme kaikin tavoin tukemaan kulttuuri- ja taidekenttää, sen toimijoita ja kykyä uudistua kriisin jälkeen. Tämä on tärkeää paitsi Helsingille, myös sen asukkaille. Biennaali avautuu yleisölle ajankohtana, jona taiteen merkitys ihmisille on suurempi kuin koskaan”, kuvailee Helsingin pormestari **Jan Vapaavuori**.

“Helsinki Biennaalia on rakennettu yhdessä vuosien ajan; olemmekin valtavan onnellisia siitä, että saamme viimein avata biennaalin yleisölle. Kiitos kuuluu koko tiimille, yhteistyökumppaneillemme ja erityisesti biennaalin taiteilijoille, jotka ovat työskennelleet määrätietoisesti ja väsymättömästi biennaalin eteen. Toivotamme kävijät inspiroitumaan taiteen ja luonnon äärelle sekä palautumaan haastavasta vuodesta”, kertoo Helsinki Biennaalin ja HAMin johtaja **Maija Tanninen-Mattila**.

Taide käy vuoropuhelua saaren kanssa

Ensimmäisen Helsinki Biennaalin pääkuraattorit **Pirkko Siitari** ja **Taru Tappola** ovat antaneet biennaalille nimen *Sama meri*, joka muistuttaa siitä, että kaikki on yhteenkytkeytynyttä ja siksi toisistaan riippuvaista. Tämä on tullut entistä näkyvämmäksi meneillään olevan ympäristökriisin ja koronapandemian myötä. Olemme ympäristökriisin edessä saman meren rannoilla. Mutta samalla tavoin kuin meri on erilainen eri paikoissa ja eri hetkinä, ovat myös kriisin vaikutukset eri puolilla maailmaa, eri ihmisille ja eri lajeille hyvin erilaiset.

Pääkuraattorit ovat yhdessä kuraattoritiimin kanssa valinneet mukaan 41 taiteilijaa tai taiteilijaryhmää luomaan Vallisaareen uusia paikkasidonnaisia teoksia tai esittämään olemassa olevia töitä, jotka asettuvat vuoropuheluun saaren kanssa. Helsinki Biennaalin teoksissa nousevat esille muun muassa seuraavat teemat: luontoyhteys, rajat ja identiteetit, aika ja sen kerrostumat sekä empatia ja yhteisöllisyys.

Monet teoksia ympäröivät paikat ja tilat Vallisaareessa muuttuvat osaksi teosta. **Dafna Maimon** muuttaa teoksessaan ruutikellarin ihmisen suolistoksi, ja **Tuomas A. Laitisen** teoksessa ruutikellarista tulee kuin outo vyöhyke tai valtava mikroskooppi. Aleksanterinpatterin ruutikellarit ja tykkihuoneet, holvit ja kierreportaat ovat erottamaton osa **Maaria Wirkkalan** installaatiota. **Samir Bhowmik** puolestaan luotsaa performanssissaan ja videoteoksessaan osallistujat tutkimusmatkalle Vallisaaren todellisten ja kuviteltujen infrastruktuurien jäljille. **Katharina Grosse** muuttaa Vallisaaren vanhan purkukuntoisen koulurakennuksen ympäristöineen maalaukseksi.

Globaali ekologinen kriisi ja Vallisaaren ainutlaatuinen luonto ovat johdattaneet monet taiteilijat luontoyhteyden äärelle. **Hanna Tuulikki** tarkastelee suomalaisen kansanperinteen metsänpeitto-käsitettä vertauskuvana identiteetin ja luontosuhteen katoamisesta. Teoksen äänimaailmaan kuuluu karjan kutsuhuutoja mukaileva vokaali-improvisaatio, joka on äänitetty Hanna Tuulikin suvun autioituneella maatilalla. **Outi Pieskin** ja hänen tyttäriensä **Birit** ja **Katja Haarlan** videoinstallaatiossa pyritään palauttamaan murtunut yhteys luontoon. Tilasta, tanssista, musiikista ja saamenkäsityöstä, duodjista, rakentuu kokonaisuus, jossa erillisyys muuntuu yhteydeksi.

Uwa Iduozen valokuvasarja kuvaa henkilöitä, jotka ovat jättäneet synnyinmaansa ja rakentaneet uuden elämän jossain muualla. Se on kunnianosoitus niille ihmisille, jotka Iduozen isän tavoin muuttivat Suomeen aikuisiällä tuoden mukanaan omat haaveensa ja unelmansa.

Inga Meldere kaivaa arkeologin tavoin esiin jälkiä elämästä suljetussa Vallisaareessa 1950–70-luvuilla ja taltioi saaren entisten asukkaiden lapsuusmuistoja viitteellisinä maalauksina hylättyihin asuinhuoneisiin. **Marja Kanervon** elokuva puolestaan johdattaa unenomaiselle matkalle tilateokseen, jonka taiteilija toteutti Luotsitalon A-rappuun. Hän kuori ja pesi esiin asumisen aikakerroksia, nosti esiin löytämiään arjen esineitä ja jälkiä, ja tarkasteli valoa ja sen liikettä huoneissa.

Pyrkimys yhteisyyteen ja empatiaan on monien biennaalin taiteilijoiden tekemisen ytimessä. **Paweł Althamer** teki kaksi elokuvaa yhteistyössä Suomenlinnan avovankilan kanssa. VR-elokuvassa vangit vapautuvat kahlitusta ympäristöstään ja löytävät pakomatallaan yhteyden luontoon ja itseensä. VR-elokuvan syntyprosessia taltioivassa dokumentissa vangit kertovat elämästään, toiveistaan ja vapaudesta. Filmien kaksi erilaista todellisuutta ja kerrontatapaa toimivat empatiaharjoituksina. **Kuyngwoo Chunin** teokset rakentuvat nekin yhteisöllisesti. Niissä keskeistä on kommunikaatio, kuuntelu ja toisten kohdalle pysähtyminen – olivat he sitten ihmisiä tai vaikkapa lintuja.

Osa teoksista sijoittuu myös mantereelle eri puolille Helsinkiä. **Joni Kärkkäisen** ja koreografi **Jukka Tarvaisen** teos Töölönlahdella kannustaa lähestymään taidetta oman tulkinnan, olemisen, keksimisen, tutkimisen ja liikkeen kautta. Teoksen idea löytyi kahtiajakautuneesta Vallisaaresta: saaren toiseen osaan saa mennä, toiseen ei. **Janet Echelmanin** veistos kohoaa korkealle Senaatintorin ylle Helsingin keskustassa elokuun ajaksi. Se muistuttaa ihmisen monimutkaisesta yhteydestä ajan suuriin sykleihin ja fyysisen maailmamme järjestelmiin. Veistos saa yleen muuttuvan väri- ja äänimaailman, johon katsojat voivat vaikuttaa kännykän kautta. Teoksen tapahtumallinen osuus, joka on koettavissa 19. elokuuta, on tuotettu yhdessä Helsingin juhlatuokkien kanssa.

Biennaalin ohjelma tuo yhteen taiteen ja kaupunkilaiset

Helsinki Biennaalin päänäyttelyä Vallisaaresta täydentävät koko kesän ajan lukuisat taiteilijoiden performanssit, työpajat ja keskustelut. Tapahtumia voi kokea Vallisaaresta, mantereella sekä digitaalisesti, ja ne toteutetaan koronarajoitusten puitteissa. Digitaalisten sisältöjen avulla parannetaan biennaalin saavutettavuutta sekä taataan se, että kävijät voivat kokea biennaalin, vaikka eivät voisi vierailla Vallisaaresta.

Biennaalin ohjelmaa on rakennettu myös yhdessä kaupungin palvelujen, yhteisöjen ja kaupunkilaisten kanssa. Esimerkiksi Oodissa ja Vallisaaresta nähtävää *Helsingin satelliittiriutta* -teosta varten yli 3 000 kaupunkilaista virkkasi korallin osia, jotka on koottu Helsingin omaksi satelliittiriutaksi. Se liittyy osaksi laajempaa *Virkattu koralliriutta* -projektia, jota **Margaret** ja **Christine Wertheim** toteuttavat yhteisöjen kanssa eri puolilla maailmaa. Taideteoksen virkkaamisessa oli mukana helsinkiläisiä seniorikeskuksia ja kouluja, muita yhteisöjä sekä kirjastojen, kulttuuritalojen ja HAMin virkkaustapahtumien osallistujia.

Biennaali näkyy myös kouluissa ja leikkipuistoissa: Helsingin viidesluokkalaiset pääsevät vierailemaan biennaalissa osana perusopetuksen kulttuuripolkua, ja leikkipuistoissa järjestetään kesän aikana Minibiennaali-taidepajoja.

Helsinki Biennial Inspired -tapahtumakokonaisuus esittelee biennaalista inspiroituneita kulttuuri- ja kuvataidetahtumia, joita ovat järjestäneet esimerkiksi Helsingin kulttuurikeskukset, nuorisopalvelut, seniorikeskukset sekä yritykset ja taideorganisaatiot.

Lue lisää Helsinki Biennaalin ohjelmasta [täällä](#).

Kaikki tapahtumat löytyvät verkkosivujen [tapahtumakalenterista](#).

Tietoa kävijöille

Helsinki Biennaali esittelee 41 taiteilijaa tai taiteilijaryhmää sekä Suomesta että maailmalta. Biennaalin taideteokset sijoittuvat Vallisaareessa merkityn reitin varrelle sekä ulkotilaan että historiallisiin rakennuksiin, ruutikellareihin ja autioituneisiin asuinrakennuksiin. Reitin pituus on noin kolme kilometriä.

Helsinki Biennaali on yleisölle maksuton. Kävijät maksavat lauttalipun hinnan.

Aukioloajat:

12.6.–29.8. ma–su klo 11–18

1.–26.9. ke–su klo 11–18.

Biennaalin selainpohjainen mobiiliopas on kätevä tietopankki sekä vierailun suunnittelussa että saarella kulkiessa. Oppaasta löydät esimerkiksi Vallisaaren kartan, tietoa taiteilijoista ja taideteoksista sekä saaren palveluista. Mobiiliopas löytyy osoitteesta <https://mobileguide.helsinkibiennaali.fi/>.

Vallisaaren reittiliikenteestä vastaa Suomen Saaristokuljetus. Reittiliikenne lähtee Helsinki Biennaali -paviljongilta, joka sijaitsee Vanhan Kauppahallin vieressä. Lautat saapuvat Luotsipihan laituriin ja lähtevät Torpedolahden laiturista. Lauttalippuja voi ostaa verkosta, lautoilta sekä 12.6. alkaen Helsinki Biennaali -paviljongin lipunmyyntipisteestä.

JT-Line liikennöi Island Hopping -vesibussireittiä Hakaniemestä Kruunuvuorenrannan kautta Vasikkasaareen, Vallisaareen ja Lonnaan 12.6.–15.8.2021.

Vallisaareen voi tulla myös omalla veneellä. Torpedolahdella sijaitsevassa vierasvenesatamassa on 50 paikkaa.

Saarella kävijää palvelevat Luotsipihalla sijaitsevan tulolaiturin infopiste sekä biennaalin oma kauppa Helsinki Biennial Shop Torpedolahdessa. Info ja kauppa palvelevat aina Helsinki Biennaalin aukioloaikojen mukaan. Vallisaaresta löytyy myös useita kahviloita.

Lisätietoa: <https://helsinkibiennaali.fi/kavijalle/>

Helsinki Biennaali

Helsinki Biennaali on kahden vuoden välein toteutuva kansainvälinen nykytaidetahtuma, joka järjestetään ensimmäisen kerran Vallisaareessa kesällä 2021. Biennaali on koko Helsingin kaupungin yhteinen hanke, ja sen tuotannosta ja kuratoinnista vastaa HAM Helsingin taidemuseo. Biennaali on osa Helsingin kaupunkistrategiaa 2017–2021, jonka tavoitteita ovat muun muassa kansainvälisen vetovoiman lisääminen sekä merellisyden kehittäminen.

Helsinki Biennaalin pääyhteistyökumppanit ovat Metsähallitus sekä Jane ja Aatos Erkon säätiö. Biennaalin toteutumista tukevat myös Jenny ja Antti Wihurin rahasto ja Svenska kulturfonden.

Helsinki Biennaalin pääyhteyshenkilö on Clear Channel. Tapahtuman yhteistyökumppaneita ovat Artek, Facebook Open Arts ja Helen.

Helsinki Biennaalin tapahtumakumppaneita ovat Korkeasaari ja Helsingin juhlaviikot.